

Capítol II

L'ESPILL QUE ENS ACULL

*Esgarrada la nit pels crits bandolers,
presa la lluna en el bàndol incert,
la fosca engoleix els rinxols daurats
dels darrers herois.*

*Qui afirmarà la propietat del cel?
Qui haurà fer tanques en la mar?
Qui voldrà irradiar la llum
O posseir el vent?*

*Trista raça partida,
blana gent ajustadissa,
inics lladres de la vergonya
que furteu la memòria.*

*Una part és un fracàs,
una almoina de la misèria,
el recurs de la impotència,
la voluntat del roder.*

*Infausta siga, que no es reconeix
en els altres que són les imatges del seu somni.
Monstruós rostre de la por
que infama l'espill que ens acull.*

(...)

ELOGI D'EXILI . Josep Mir. Benimaclet 1997

*L'espill que ens acull és el País Valencià amb una propietat, la de reflectir la imatge de tots els que vivim i han decidit viure en esta part de la Mediterrània Occidental que va des d'Oriola a Vinaròs. L'espill que ens acull és, ha de ser, on el **poble** —cada un dels residents del País Valencià que han d'esdevenir, per la seua acció i voluntat individual, persones lliures i sobiranes— s'ha de veure reflectit col·lectivament com **poble valencià**. Davant ell, les persones —que d'Oriola a Vinaròs han esdevingut lliures i sobiranes i per això ja es veuen, perquè ja —en voler-lo— ho són, **valencians**— es reconeixen com a **poble valencià**, per damunt del qual no accepten cap altre. Aquest és, doncs, el pensament polític dels sobiranistes republicans valencians i que aspirem que siga majoritari: **el nostre i únic subjecte de sobirania, al que només hem de retre lleialtat, és el poble valencià**.*

Més ara l'espill, pels interessos i l'acció dels dominadors del territori i de les persones, no reflecteix homes i dones lliures en quantitat suficient per anar configurant la imatge del **poble valencià** en combat, conscient i organitzat, pel seu alliberament, per assolir la República Valenciana. Els dominadors del territori i les persones dissenyen, des dels seus despatxos fora del País Valencià, l'escenari propici per mantenir el seu domini i la seua explotació. Creuen que la diversitat d'identitats i necessitats facilitaràn el seu domini. Creuen que la divisió cultural i d'origen dels residents al País Valencià impedirà la unitat d'acció dels dominats i explotats. Ho volen creure però no n'estan segurs. Saben,

perquè la història ho confirma, que en qualsevol moment pot eixir la contingència, el catalitzador que faça possible la reacció d'alliberament. Saben que de l'esperit de les persones, hagen nascut on hagen nascut, sempre batega l'esperit de la llibertat, del qual pot sorgir en qualsevol moment l'acció alliberadora, l'acció conjunta dels homes i dones en lluita pel seu alliberament. En qualsevol moment poden aflorar els sentiments de lluita per la dignitat i per la llibertat.

Però ara, en el 2009, l'escenari encara no ens és propici. *L'espill que ens acull* reflecteix la divisió i la desconfiança entre molts dels residents al País Valencià. Reflecteix la imatge ideal que volen els dominadors i explotadors: la de la desunió i desconfiança entre els propis dominats i explotats. Un dels primers objectius de la força alliberadora que ja ha començat a organitzar-se i actuar —el moviment sobiranista republicà valencià (MSRV)— és el d'anar organitzant, per damunt d'identitats i ètnies, els lluitadors per la llibertat sense cap dominació amb un projecte alliberador compartit.

Caldrà doncs saber des d'on partim.

PADRÓ MUNICIPAL D'HABITANTS 2008. AVANÇ

Població segons el sexe i la relació entre el lloc de naixement i el de residència

	COMUNITAT VALENCIANA		
	TOTAL	Homes	Dones
TOTAL	5.029.601	2.508.433	2.521.168
Al mateix municipi	2.046.674	1.018.538	1.028.136
Diferent municipi, mateixa comarca	304.054	151.586	152.468
Diferent comarca, mateixa província	762.203	380.152	382.051
Diferent província de la C.Valenciana	104.451	49.680	54.771
Resta d'Espanya	890.286	421.672	468.614
Estranger	921.933	486.805	435.128

RESIDENTS AL PAÍS VALENCIÀ					
any	TOTAL	Nascuts al País Valencià	Nascuts fora del País Valencià		
			TOTAL	Resta de l'Estat	Fora de l'Estat
2007	4.885.029	3.186.401 (65%)	1.698.628 (34,8%)	892.062 (18,2%)	806.566 (16,5%)
2008	5.029.601	3.217.382 (64%)	1.812.219 (36 %)	890.286 (17,7%)	921.933 (18,3%)

Al 2008, 1 de cada 2,8 residents ha nascut fora del País Valencià.

En el 2007, segons el padró, els residents al País Valencià érem 4.885.029. D'aquests 1.698.628 eren forasters. És a dir 3.186.401, el 65%, havien nascut al País Valencià. Els forasters representaven un 35% , comptant per baix, ja que són xifres del Padró, de l'INE espanyol i, per tant, els immigrants no legals no es comptabilitzen i tampoc aquells que no estan empadronats per diverses raons. D'aquests, uns 806 mil eren immigrants provinents de tota Europa, Sud i Centreamericà, Àfrica i Àsia. Els 892 mil immigrants restants érem, com jo, provinents d'arreu de l'Estat espanyol. Llavors un 17% proveníem de la resta de l'Estat i un 18%, venien de fora de l'Estat, respectivament. De residents nascuts al País Valencià n'hi havia en el 2007, com hem dit abans, 3.186.401, que representaven un 65% de la població.

En el 2008 els residents eren ja 5.029.601, dels quals 1.812.219, el 36%, havien nascut fora del País Valencià. D'aquests, i per primera vegada, els nascuts fora de l'Estat espanyol 921.933, el 18,3%, superaven ja els 890.286, el 17,7% vinguts de la resta de l'Estat. Els nascuts en el País Valencià eren 3.217.382, amb la qual cosa en un any havíem passat de representar el 65% en el 2007 a ser un 64% al 2008. Hem de considerar dins d'aquest 64% les segones i terceres generacions d'immigrants al País Valencià, arribats sobretot als anys 60 i posteriorment.

Segons la percepció de l'Estat espanyol representem el quart augment més significatiu de les seues colònies. Segons les dades provisionals del padró, el País Valencià és la tercera autonomia/colònia que més va augmentar la població, tan en forasters de dins com de fora de l'Estat, respecte a l'any 2007 en termes absoluts. Però els 131.319 habitants nous repartits entre els 542 municipis situats entre Vinaròs i El Pilar de la Foradada, representen un creixement del 2,69 per cent respecte a l'any anterior, el que ens situa en la quarta autonomia/colònia amb un augment proporcional més significatiu de tot l'Estat.

Davant aquestes dades de l'INE, un funcionari de la Generalitat dinàstica-colonial, va declarar que som "un territori pol d'atracció per a vindre a treballar, per a invertir i per a viure", i va dir que la nova població que decideix residir ací "demanda serveis que requereixen un

finançament adequat” i va incidir que la colònia “necessita un major finançament perquè està suportant una elevada despesa a causa del fort increment de la població que es ve registrant en els últims anys”.

PADRÓ MUNICIPAL D'HABITANTS 2008. AVANÇ

Població segons el sexe i el país de nacionalitat

2.008	COMUNITAT VALENCIANA		
	TOTAL	Homes	Dones
TOTAL	5.029.601	2.508.433	2.521.168
Espanya	4.182.262	2.056.640	2.125.622
Unió Europea (excepte Espanya)	457.551	240.521	217.030
Europa (excepte Unió Europea)	53.004	26.561	26.443
Àfrica	104.553	69.638	34.915
Amèrica	204.765	96.628	108.137
Resta del món	27.466	18.445	9.021

Per grups la majoria dels residents vinguts de fora de l'Estat prové del Regne Unit, però la que més ha augmentat és la immigració provinent de Romania, que és a més el segon país que més forans aporta al País Valencià, la majoria d'ells assentats a Castelló. La castellonenca és la província valenciana amb un major increment d'habitants (un 3,69% més que en 2007), seguida d'Alacant (un 3,20%), que és a més la que té més forans empadronats, i finalment València (un 2,08%).

La llista dels residents al País Valencià nascuts a la resta de l'Estat seria aquesta:

252.309 castellans-manxecs
220.508 andalusos
75.536 madrilenys
70.212 murcians
56.808 catalans
55.999 castellans-lleonesos
46.293 aragonesos
19.972 bascos
18.552 gallecs
11.837 asturians
7.479 balears
5.025 canaris
5.020 melillens
4.403 navarresos
2.975 riojans,
2.853 ceutins

Les dones al 2008 eren 2.521.168, una mica més de la meitat de tots els residents i les dades revelen que el 46,6% de la immigració vinguda de fora de l'Estat és femenina i segons les dades del padró de 2008, hi ha un total de 395.546 dones, el que suposa la xifra més elevada que s'ha registrat al País Valencià. Aquestes dones procedeixen en la seua majoria de països llatinoamericans o europeus. El 25% d'aquestes dones gaudeix d'un treball indefinit i un 36 % té una ocupació inferior a la seua qualificació. Pel passaport que tenen, 67.249 són britàniques; altres 59.959 provenen de Romania; hi ha 25.854 equatorianes; i 23.755 colombianes. De la mateixa manera, hi ha certs països on el gènere dominant en la immigració és el femení, com és el cas de Tailàndia, amb un 85,88 % de dones estrangeres a la Comunitat; Kenya, amb un 73,17%; Hondures, amb un 68,24%; Filipines, amb un 67,01%; Corea, on la immigració femenina representa el 66% i Japó, el 65,77%. Per zones geogràfiques, un 52,8% de la població femenina immigrant ve d'Amèrica, en concret d'Amèrica Central la població femenina del qual, llevat de Guatemala, supera el 50% de la immigració. Darrera del continent americà ve l'europeu amb un 47,69% de dones, principalment provinents de Letònia, Finlàndia i Eslovènia, mentre que el 60,39% dels immigrants de països de l'Europa no comunitària són dones.

No cal dir que d'una forma àmpliament aclaparadora la llengua vehicular d'integració al nostre país dels immigrants és el castellà. Això és així ara, i no cal dir com era quan començà l'allau immigratòria als anys 60. Tampoc estarà de més recordar que el castellà ja formava part de la vida valenciana molts anys abans pel contagi imperial espanyol primer i

directament per la imposició de les armes després, en la part fonamental, però també, tot i que de forma més minoritària, pels valencians castellanoparlants. Però fins llavors la potencialitat assimiladora dels valencians havia estat admirable per incorporar culturalment els nouvinguts.

Però ara, arribats ací, caldria saber d'aquest 3.217.382 residents nascuts al País Valencià comptabilitzats en el 2008 i, que representant el 64% del total, quants són els que diuen de normal 'Bon dia' quan saluden algú, bé per que ho van aprendre de manera natural al si de les seues famílies, bé per que han tingut a bé incorporar-ho a les seues vivències per millor correspondre a la llengua que parlen els homes i dones de la terra on ha nascut i viu.

La resposta és difícil de donar-la amb rigor. Segons *l'Enquesta sobre la situació social del valencià, feta el 2004* i publicada en el Llibre Blanc de l'Ús del Valencià, es diu que aproximadament dos terceres parts, el 66,7%, dels residents de tota la vida, —és a dir els nascuts al País Valencià, que com hem vist eren un 64% del total de residents en el 2008—, diuen parlar prou bé o perfectament el valencià. Aquesta dada el que representaria —i amb totes les precaucions, perquè l'enquesta es va fer al 2004— calculant el 66,7% del 64% ens donaria un 42,7% dels residents nascuts al País Valencià que, en el 2008, representarien, amb l'enquesta del 2004, un total aproximat de 1.374.000 residents en el 2008 que de normal diuen 'Bon dia'; és a dir un 27% del total de residents. Els valencians de què va parlar Joan Fuster, segons aquestes dades, ara serien una mica més d'una quarta part, que no arribaria a un terç, dels residents actuals al País Valencià. Si tots els residents ens posàrem davant *l'espill que ens acull*, entre la quarta part i un terç de la imatge seria la d'aquella identitat que ens va portar Jaume I en 1238 i que, malgrat tots els intents dels dominadors per fer-la desaparèixer encara és viva entre nosaltres. Identitat i llengua que el moviment sobiranista republicà valencià (MSRV) reivindica com aquella identitat, la pròpia d'aquesta part del planeta i que els homes i dones lliures, esdevinguts per això, valencians i ciutadans republicans han de defensar per a la seua supervivència. La República Valenciana, amb tota la força pròpia d'un Estat lliure i sobirà, assumirà la responsabilitat de mantenir per l'esdevenidor de la humanitat l'herència rebuda. Aquesta serà, una de les responsabilitats de les dones i homes —esdevinguts ciutadans lliures— valencians.

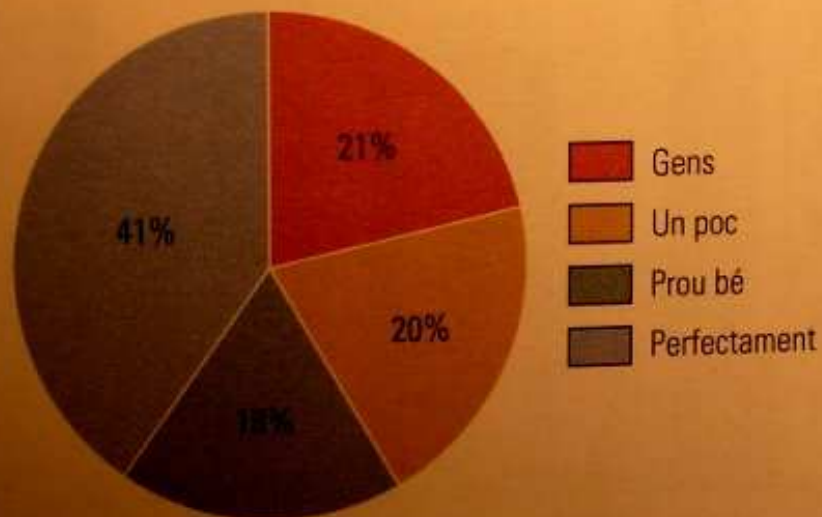
Malgrat això l'enquesta comença fent aquesta afirmació, prou més optimista: **en el conjunt del País Valencià, un poc més de la meitat, un 53% de la població entrevistada declarava ser capaç de parlar prou bé o perfectament el valencià. En la zona valenciano parlant la proporció és del 58%, i en la zona castellanoparlant, del 14%.**

CP: zona castellanoparlant
VP: zona valencianoparlant
CV: tot el País Valencià

T. 021. PARLAR. Zona de predomini lingüístic

Sap parlar valencià	CP	VP	Total CV
Gens	64,30	21,36	26,61
Un poc	21,70	20,20	20,39
Prou bé	10,31	18,21	17,24
Perfectament	3,69	40,23	35,76
Prou bé o Perfectament	14,00	58,43	53,00

GT. 021. Zona VP

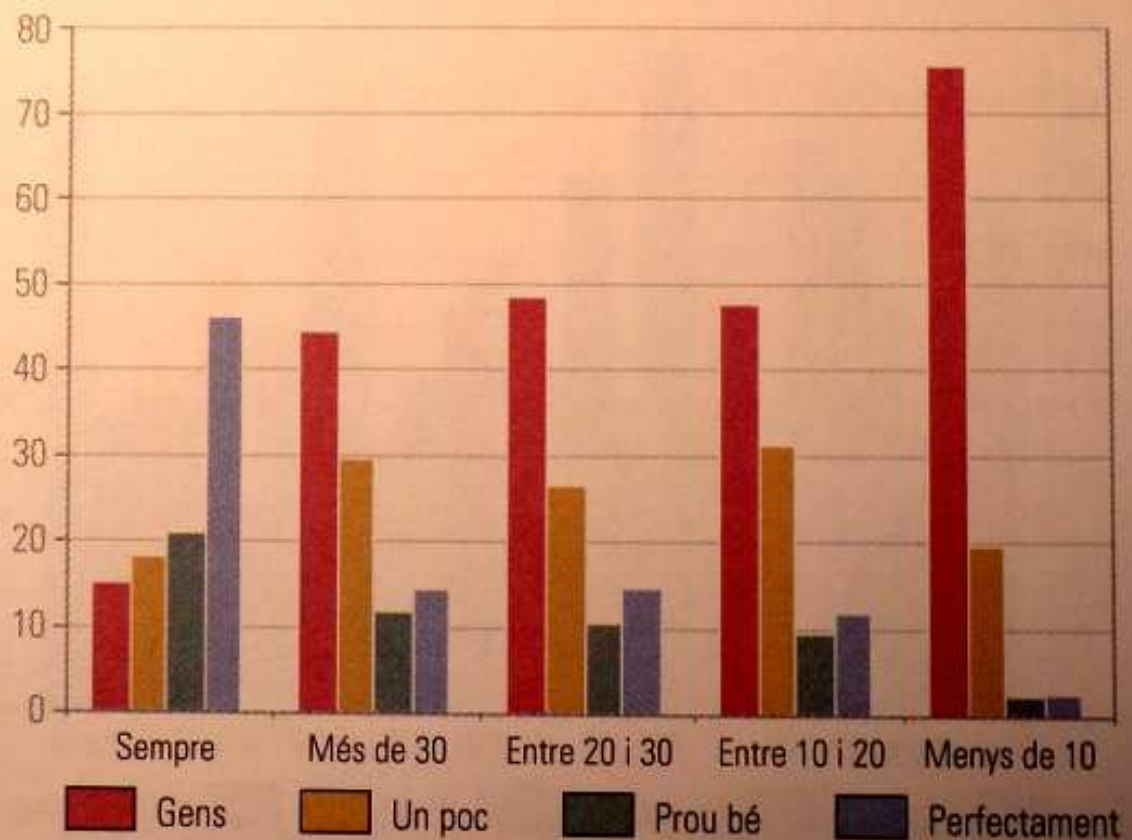

En el quadre següent podem apreciar el percentatge del domini del valencià en funció del temps de residència al País Valencià:

T. 026. PARLAR. Temps de residència a la CV (anys)

Sap parlar valencià	Sempre	Més de 30	Entre 20 i 30	Entre 10 i 20	Menys de 10
Gens	15,08	44,21	48,33	47,62	75,55
Un poc	18,10	29,43	26,47	31,28	19,47
Prou bé	20,84	11,92	10,64	9,38	2,36
Perfectament	45,98	14,44	14,56	11,73	2,63
Prou bé o Perfectament	66,82	26,36	25,20	21,10	4,99

GT. 026. Global

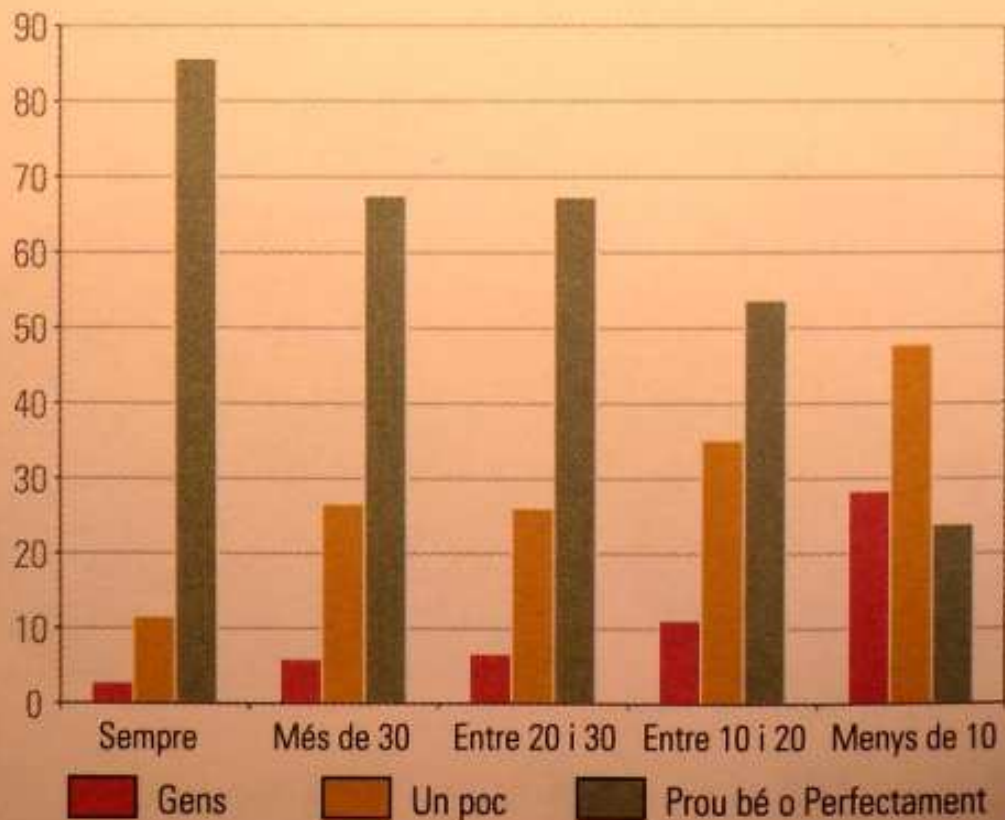

En el quadre següent podem apreciar el percentatge de persones que entenen el valencià en funció del temps de residència al País Valencià:

T. 016. ENTENDRE. Temps de residència a la CV (anys)

Entén el valencià	Sempre	Més de 30	Entre 20 i 30	Entre 10 i 20	Menys de 10
Gens	2,82	5,93	6,63	11,13	28,34
Un poc	11,55	26,55	26,07	35,15	47,77
Prou bé	23,30	34,17	34,95	24,09	17,87
Perfectament	62,33	33,35	32,35	29,63	6,03
Prou bé o Perfectament	85,64	67,53	67,30	53,72	23,89

GT. 016. Global

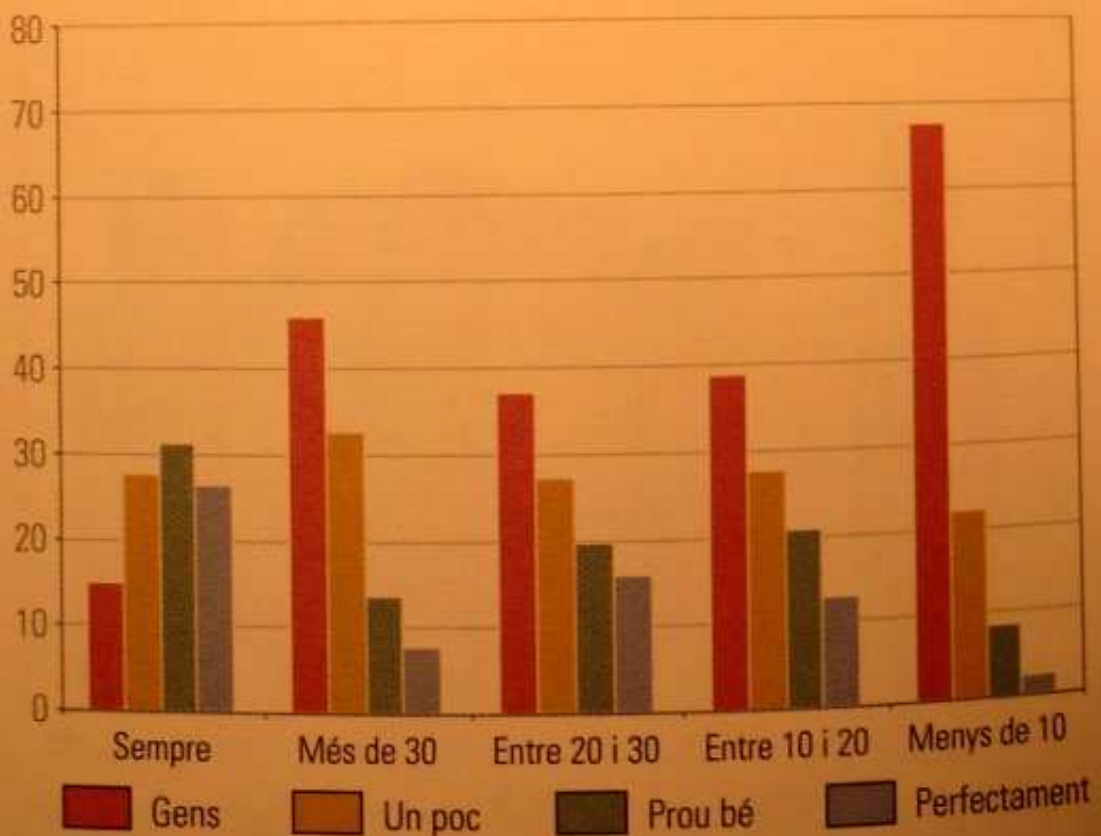

En el quadre següent podem apreciar el percentatge del domini del valencià escrit en funció del temps de residència al País Valencià:

T. 036. LLEGIR. Temps de residència a la CV (anys)

Sap llegir en valencià	Sempre	Més de 30	Entre 20 i 30	Entre 10 i 20	Menys de 10
Gens	14,88	45,87	37,17	38,69	67,37
Un poc	27,54	32,75	27,24	27,70	21,89
Prou bé	31,14	13,60	19,65	20,75	8,41
Perfectament	26,43	7,78	15,94	12,86	2,33
Prou bé o Perfectament	57,57	21,38	35,59	33,61	10,74

GT. 036. Global

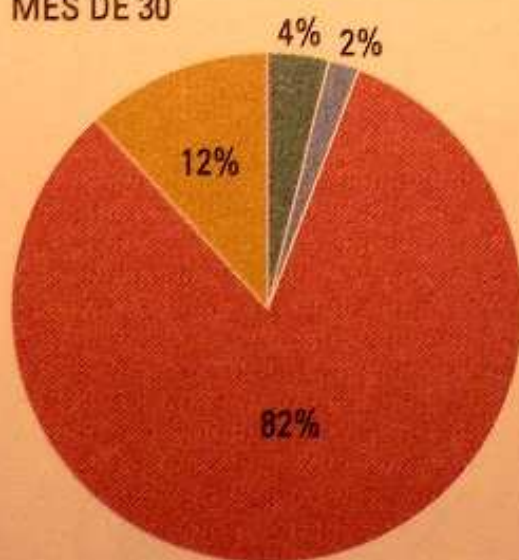
En el quadre següent podem apreciar el percentatge del domini del valencià escrit en funció del temps de residència al País Valencià:

T. 046. ESCRIURE. Temps de residència a la CV (anys)

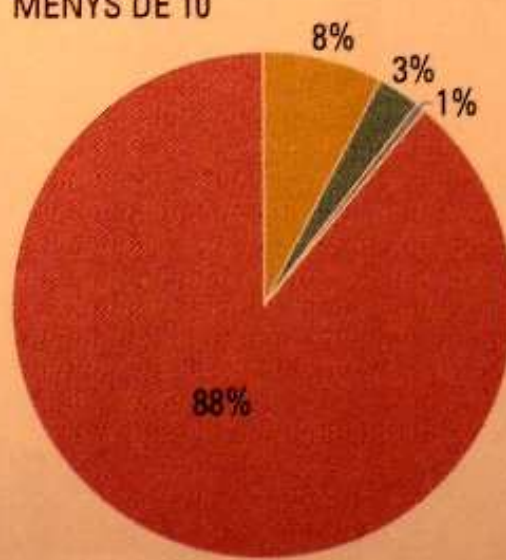
Sap escriure en valencià	Sempre	Més de 30 anys	Entre 20 i 30 anys	Entre 10 i 20 anys	Menys de 10 anys
Gens	40,94	82,58	65,89	67,61	88,88
Un poc	27,00	11,71	15,88	15,56	7,84
Prou bé	18,99	3,68	10,54	11,63	2,66
Perfectament	13,06	2,03	7,68	5,20	0,62
Prou bé o Perfectament	32,05	5,72	18,22	16,83	3,27

GT. 046. >30 i <10

MÉS DE 30

MENYS DE 10

Gens
 Un poc
 Prou bé
 Perfectament

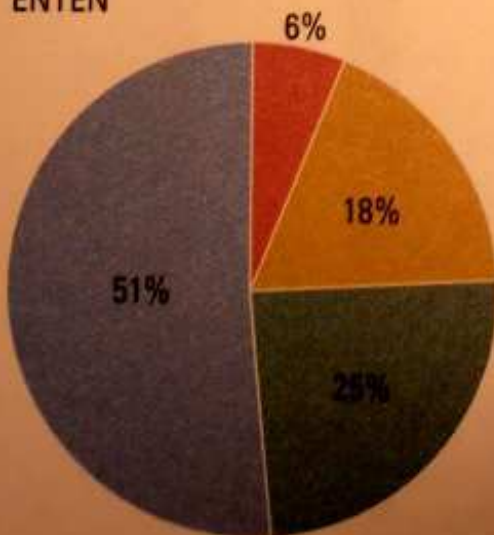
En el quadre següent podem apreciar el percentatge de la competència lingüística del valencià en funció del temps de residència al País Valencià:

T. 051. COMPETÈNCIA LINGÜÍSTICA. Total CV

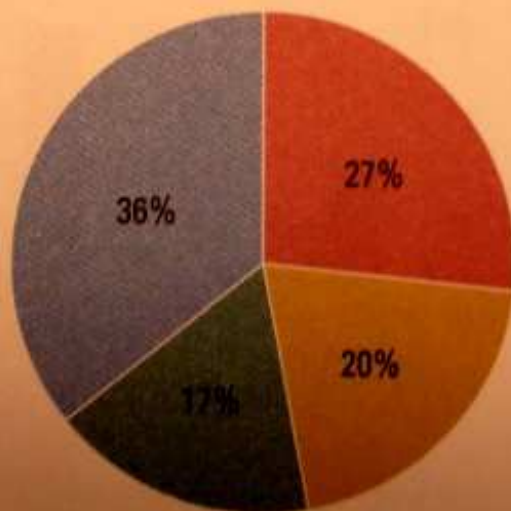
Competència en valencià	Entén	Parla	Llig	Escriu
Gens	6,00	26,61	25,10	52,17
Un poc	18,11	20,39	27,61	22,59
Prou bé	24,57	17,24	26,16	15,10
Perfectament	51,33	35,76	21,14	10,15
Prou bé o Perfectament	75,90	53	47,3	25,25

GT. 051. Entén i parla. CV

ENTÉN

PARLA

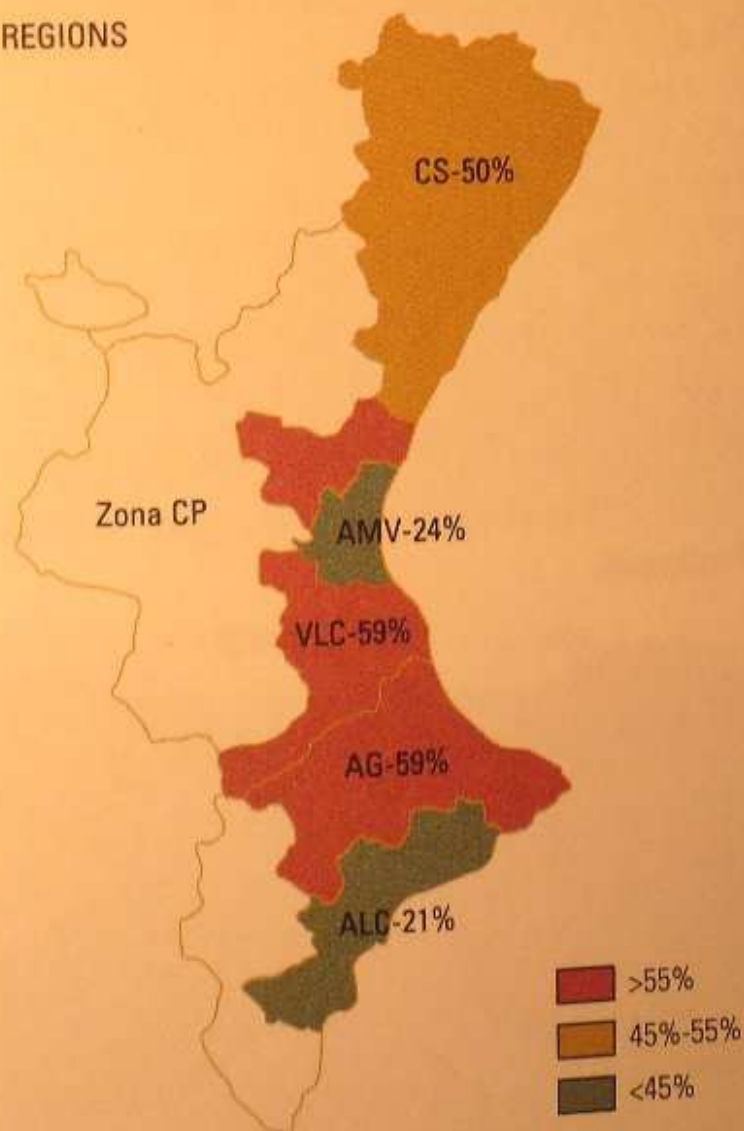
Gens
 Un poc
 Prou bé
 Perfectament

Per regions, el predomini del valencià és major en les d'Alcoi-Gandia i de València, tant en casa (el 59% dels entrevistats en cadascuna), com al carrer amb gent desconeguda (el 44% i el 46%, respectivament), on el predomini de l'ús del castellà és, respectivament, del 32% i 31%.

També són estes regions on més es parla sempre en valencià, tant en casa (el 58%, la de València, i el 56%, la d'Alcoi-Gandia) com en el carrer (30% i el 25% respectivament).

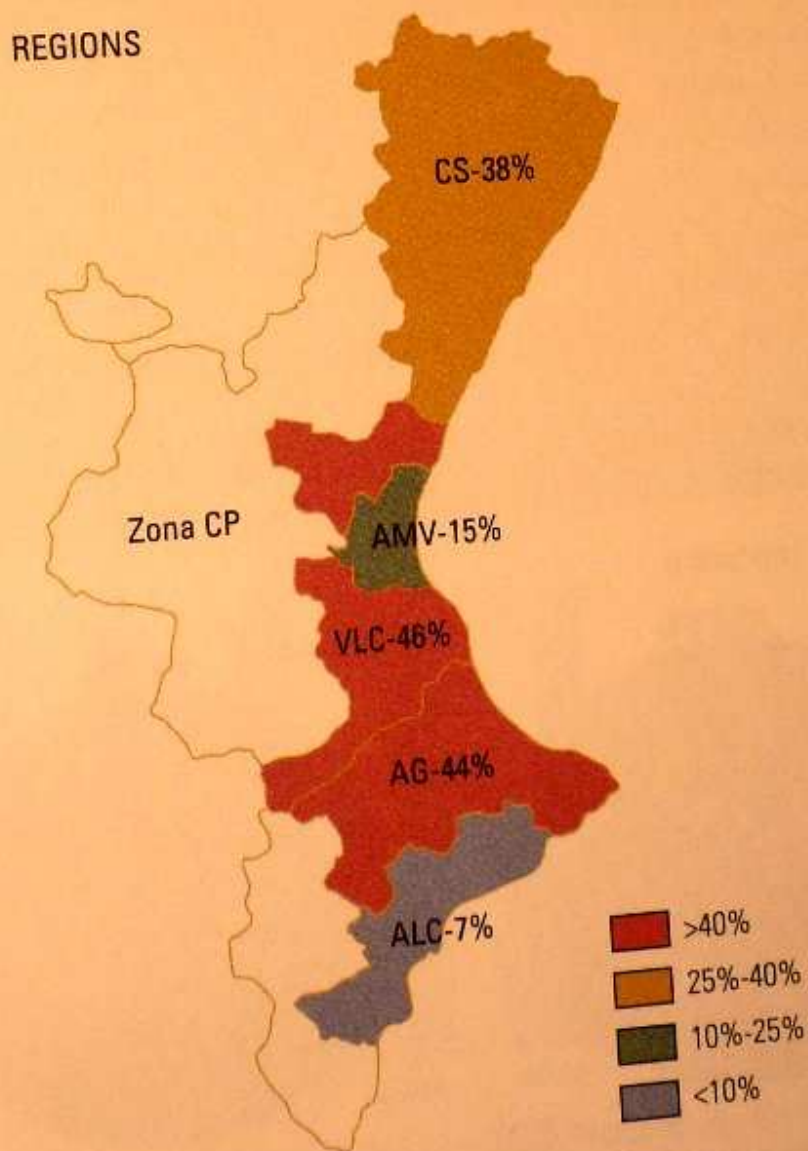
GT. 078. Casa. Predomini valencià

REGIONS

El major predomini del castellà es dona en la regió d'Alacant, tant en casa (73% de la població entrevistada) com en el carrer (86%), seguida de l'Àrea Metropolitana de València (67% i 74% respectivament). El 2,29% dels enquetats parla en casa llengües diferents del castellà i valencià.

GT. 079. Carrer. Predomini valencià

En conclusió.

Joan Fuster quan en 1962 es va fer la pregunta

“Què són – què som – els valencians?”

ho va fer mirant un ‘espill’ molt distint a *l’espill que ens acull* ara. Llavors havia al País Valencià, segons el cens de 1960, un total de 2.479.078 de residents i podem suposar que la gran majoria dirien de normal ‘Bon dia’ (entre un 75% i un 80%?). Eren, seguint Fuster, descendents dels fundadors del País Valencià, d’uns descendents determinats:

“La fundació del País Valencià per Jaume I, en efecte, no era solament jurídica: era també, si m’és tolerat l’adjectiu, que trio amb totes les reserves, racial.(...)”

(...)Els valencians, de fet, eren els altres: els "no-moros". I amb ells s’articula la nostra història, la nostra societat, el poble que som – en la mesura en què ho som”

I va contestar:

“Dir-nos valencians és la nostra forma de dir-nos catalans”

Aquella *‘fundació racial’* o ètnia [Una **ètnia** o **grup ètnic** (del grec *ἔθνος* *ethnos*, “poble” o “nació”) és un grup de persones que s’identifiquen entre elles a partir d’uns lligams que els distingeixen d’altres grups. Les ètnies estan també normalment unides per unes pràctiques culturals, de comportament, lingüístiques, o religioses comunes que poden ser d’un caire més o menys porós.], majoritària si més no, d’homes i dones *“no-moros”* que va portar el Conqueridor, eren ‘catalans’. I els residents valencians majoritàriament dels 2.479.078, en 1962, eren els seus descendents. Fuster va intentar en 1962 amb el seu llibre, d’alguna manera, que aquest ‘grup de persones s’identifiqués’ entre elles, que els valencians ‘s’identificaren’ amb la resta, amb els catalans i amb els illencs.

Ja ho vaig dir en el primer capítol; per a un observador objectiu, la identificació d’aquest grup que els ‘distingeix d’altres grups’ és prou evident, en això podem dir que Fuster va ratificar allò que la naturalesa ens mostra. Però en l’intent d’aconseguir ‘la identificació entre ells’ no ho va assolir.

Ara en el 2009 aquells descendents, de famílies que diuen ‘Bon dia’ s’han reduït, segons hem deduït en aquest capítol, a un 1.374.000 de persones; han passat de ser entre un 80% i un 75% de 2.479.078 en 1960 a representar entre un 25% i un 30% de 5.029.601 de persones en el 2008.

L’objectiu de Joan Fuster de:

“els valencians hem de defensar-nos com a poble”.

ara en el 2009 ens planteja una proposta que no pot anar lligada exclusivament al caràcter identitari que representa aquest 25% o 30% de la població actual. La falta d’acció i lideratge d’aquests *valencians*, a més de les causes ja analitzades, es podria afegir que és per la constatació de la impossibilitat d’aquesta estratègia. Ens cal, com hem dit en el primer capítol, una altra.

(proper lliurament)

Capítol III LA CASA QUE VULL

*La casa que vull,
que la mar la vegi
i uns arbres amb fruit
que me la festegin.*

*Que hi dugui un camí
llucent de rosada,
no molt lluny dels pins
que la pluja amainen.*

*Per si em cal repòs
que la lluna hi vingui;
i quan surti el sol
que el bon dia em digui.*

*Que al temps de l'estiu
niui l'orenella
al blanc de calç ric
del porxo amb abelles.*

*Oint la cançó
del pagès que cava;
amb la salabor
de la marinada.*

*Que es guaiti ciutat
des de la finestra,
i es sentin els clams
de guerra o de festa:*

*per ser-hi tot prest
si arriba una gesta.*

*La gesta dels estels. Joan Salvat-Papasseit
Barcelona 1922.*

*La casa que vull serà la **República Valenciana** que assolirem,
construirem, gaudirem i defensarem.*

(...)